

FIȘA MĂSURII M 3.4.

Denumirea măsurii: „*Sprijin pentru dezvoltarea localităților din cadrul GAL*”

CODUL Măsurii: **M 3.4.**

Măsura / DI: **M 3.4. / 6B**

Tipul măsurii: × INVESTIȚII
 □ SERVICII
 □ SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

1.1. Scurtă justificare și corelare cu analiza SWOT

Definirea prezentei măsuri a rezultat natural în urma realizării analizei SWOT cu privire la **teritoriul GAL**, ce a relevat particularitățile acestuia, după cum urmează:

- slaba dezvoltare a **infrastructurii de bază** ce este necesară asigurării condițiilor de sănătate, protecția mediului, accesibilitate și a condițiilor optime de trai;
- dezvoltarea insuficientă a **infrastructurii educaționale/sociale** ce nu are capacitatea de a susține un nivel decent de educație și îngrijire a copiilor și elevilor din teritoriu;
- slaba valorificare a patrimoniului cultural de interes local (inclusiv a căminelor culturale). Comunitatea rurală din teritoriul GAL își concentrează activitatea culturală în jurul căminelor culturale ce se află într-o continuă stare de degradare, fapt ce influențează negativ oferta serviciilor culturale oferite populației rurale și se răsfrange și asupra situației educaționale a acesteia.

Prin intermediul acestei măsuri se urmărește dezvoltarea infrastructurii rurale, a serviciilor de bază și protejarea patrimoniului cultural local.

Investițiile în patrimoniul local și așezămintele culturale/monahale vor avea impact pozitiv asupra conservării și promovării specificului local și pot contribui la dezvoltarea economică, inclusiv turismului rural. Astfel, această măsură propusă vine să încurajeze dezvoltarea infrastructurii de bază și a serviciilor în zonele rurale, conservarea moștenirii rurale și a tradițiilor locale, reducerea gradului de sărăcie și a riscului de excluziune socială.

Dezvoltarea economică și socială durabilă a spațiului rural este indispensabil legată de îmbunătățirea infrastructurii rurale existente și a serviciilor de bază. Pe viitor zonele rurale trebuie să poată concura efectiv în atragerea de investiții, asigurând totodată și furnizarea unor condiții de viață adecvate și servicii sociale necesare comunității.

1.2. Obiectiv(e) de dezvoltare rurală: c). obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.

1.3. Obiectiv(e) specific(e) al(e) măsurii M 3.4.: îmbunătățirea infrastructurii fizice de bază pentru populația din teritoriul GAL; îmbunătățirea accesului la serviciile publice de bază pentru populația din teritoriul GAL; Creșterea numărului de locuitori din teritoriul GAL care beneficiază de servicii îmbunătățite; Îmbunătățirea condițiilor de viață a populației din teritoriu prin asigurarea accesului la serviciile de bază și protejarea moștenirii culturale și naturale în teritoriul GAL; Păstrarea și perpetuarea identității culturale; Susținerea dezvoltării economice a teritoriului prin îmbunătățirea infrastructurii de bază; Reducerea migrației populației în afara teritoriului.

1.4. Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013: *P6 „Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale.”*

1.5. Măsura corespunde obiectivelor art. 20 din Reg. (UE) nr. 1305/2013.

1.6. Măsura contribuie la Domeniul de intervenție **6B) Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale.**

1.7. Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: *mediu, climă și inovare*, în conformitate cu art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013.

1.8. Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: -

1.9. Sinergia cu alte măsuri din SDL: **M3.1., M3.2., M3.3. (DI 6A, 6B).**

2. Valoarea adăugată a măsurii

Valoarea adăugată a acestei măsuri este generată, în primul rând de **impactul generat (a)** la nivelul teritoriului și în al doilea rând de **caracterul inovator și integrat (b)** al intervenției.

(a) Prin modificările vizate, măsura propusă va genera impact la nivelul teritoriului prin îmbunătățirea accesibilității la servicii de bază, creșterea atractivității teritoriului pentru locuitori, diminuarea efectului de migrare a populației din teritoriu, favorizarea creșterii nivelului de educație a populației, reducerea disparităților localităților rurale partenere față de zonele urbane învecinate, lărgirea gamei de servicii culturale oferite către populația locală, creșterea atractivității teritoriului pentru potențialii investitori. Acești factori vor contribui la *creșterea economică a teritoriului*, la *îmbunătățirea nivelului de trai din teritoriu GAL*, precum și la *atingerea unui echilibru teritorial, social și economic în spațiul rural pentru localitățile partenere.*

(b) **Caracterul inovator** al măsurii rezidă în faptul că, prin îmbunătățirea infrastructurii de bază se favorizează dezvoltarea mediului de afaceri local ce conduce la stimularea spiritului antreprenorial și inovator, și în final la creșterea economică a teritoriului.

Operațiunile din cadrul măsurii vor contribui la creșterea atractivității teritoriului pentru potențialii investitori, care în alegerea locației pentru amplasarea unei unități economice țin cont și de criterii legate de gradul de atractivitate al localității sub aspect economic și social.

În plus, prin modernizarea și extinderea infrastructurii educaționale contribuie la creșterea nivelului de educație în rândul elevilor, ce va permite deschiderea noilor generații spre noi oportunități de dezvoltare și accesul la inovații ce vor fi implementate de către acestea și la nivelul teritoriului.

Operațiunile propuse în cadrul măsurii răspund în mod integrat tuturor necesităților identificate la nivelul teritoriului.

Astfel, măsura integrează soluții eficiente la toate problemele semnalate la nivelul parteneriatului în ceea ce privește dezvoltarea locală a satelor în zonele rurale din cadrul teritoriului.

Prin complementaritatea intervențiilor propuse în cadrul prezentei măsuri cu operațiunile aferente altor măsuri din SDL se obține caracterul integrat al acestora în definirea răspunsurilor concertate la problemele identificate.

Pentru a evidenția **valoarea adăugată** a măsurii ne vom opri și asupra modului de stabilire a condițiilor de eligibilitate și selecție, care a avut la bază **specificul local** al teritoriului. După identificarea aspectelor ce conturează specificitatea locală în cadrul analizei diagnostic a teritoriului, au fost propuse condiții de eligibilitate și selecție relevante și adecvate spațiului, în concordanță cu obiectivele stabilite.

Criteriile de eligibilitate/selecție specifice teritoriului și/sau ce releva caracterul inovator:

CS1: În urma consultării tuturor partenerilor, a rezultat necesitatea prioritizării investițiilor care răspund cel mai rapid și eficient nevoilor locale. În acest sens, s-a stabilit concentrarea unor fonduri pe anumite tipuri de investiții de importanță strategică pentru teritoriu, în conformitate cu analizat SWOT.

CS4: Având în vedere conturarea necesității legate de creșterea gradului de cooperare în cadrul teritoriului în vederea rezolvării unor probleme comune identificate la nivelul localităților partenere s-a definit criteriul de selecție ce va permite ierarhizarea proiectelor ce implică parteneriatele dintre două sau mai multe autorități publice locale. Parteneriatul se poate materializa în utilizarea în comun a rezultatelor proiectului finanțat.

Criteriile de selecție propuse vizează asigurarea tratamentului egal al solicitanților, o bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea măsurilor în conformitate cu prioritățile SDL în materie de dezvoltare locală.

3. Trimiteri la alte acte legislative

- **Regulamentul (UE) nr. 1303/2013;**
- **Regulamentul (UE) nr. 480/2014 de completare a R (UE) nr. 1305/2013;**
- **Ordonanța Guvernului nr. 43/1997** privind regimul drumurilor, cu modificările și completările ulterioare;
- **Legea nr. 1/2011** a educației naționale, cu modificările și completările ulterioare;
- **Hotărârea Guvernului nr. 866/2008** privind aprobarea nomenclatoarelor calificărilor profesionale pentru care se asigură pregătirea din învățământul preuniversitar precum și durata de școlarizare;
- **Legea nr. 263/2007** privind înființarea, organizarea și funcționarea creșelor;
- **Legea nr. 215/2001** a administrației publice locale - republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- **Legea nr. 422/2001** privind protejarea monumentelor istorice, cu modificările și completările ulterioare;
- **Legea nr. 489/2006** privind libertatea religiei și regimul general al cultelor - republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- **~~Ordonanța Hotărârea de Guvern nr. 26/2000~~** cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare;
- **Ordinul nr. 2260/2008** privind aprobarea Nomenclaturilor metodologice de clasare și inventariere a monumentelor istorice, cu modificările și completările ulterioare;
- **Legea nr. 143/2007** privind înființarea, organizarea și desfășurarea activității așezămintelor culturale, cu modificările și completările ulterioare.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)**Beneficiari direcți:**

- **Unitățile administrative teritoriale și asociațiile acestora** conform legislației naționale în vigoare;
- **ONG-uri** pentru investiții în infrastructura educațională (grădinițe) și socială (creșe și infrastructură de tip after-school);
- **ONG-uri** definite conform legislației în vigoare;
- **Unități de cult** conform legislației în vigoare.

- Persoane fizice autorizate/societăți comerciale care dețin în administrare obiective de patrimoniu cultural de utilitate publică, de clasă B.

Beneficiari indirecti:

- întreaga populație din teritoriu;
- întreprinderile de la nivelul teritoriului;
- potențialii investitori;
- turiștii atrași în teritoriu.

5. Tip de sprijin

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv;
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale R (UE) nr. 1305/2013.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Acțiuni eligibile:

- Înființarea, amenajarea spațiilor publice de recreere pentru populația rurală (parcuri, spații de joacă pentru copii, terenuri de sport, piste de biciclete etc)
- Renovarea clădirilor publice și amenajarea de parcuri, piețe, spații pentru organizarea de târguri etc.
- ~~Achiziționarea de microbuze care să asigure transportul public pentru comunitatea locală în zonele unde o astfel de investiție nu este atractivă pentru companiile private dar care este indispensabilă pentru comunitate și vine în sprijinul rezolvării unei importante nevoi sociale inclusiv construirea de stații de autobuz;~~
- Achiziționarea de utilaje și echipamente pentru serviciile publice (de urgență, dezapezire, întreținere drumuri, spații verzi, servicii sociale etc.) dacă face parte din investiția inițială pentru înființarea serviciului;
- Restaurarea, conservarea și dotarea clădirilor/monumentelor din patrimoniul cultural imobil de interes local de clasă B;
- Restaurarea, conservarea și /sau dotarea așezămintelor monahale de clasă B;
- Modernizarea, renovarea și/sau dotarea căminelor culturale, inclusiv prima achiziție de cărți, materiale audio, achiziționarea de costume populare și instrumente muzicale tradiționale în vederea promovării patrimoniului cultural imaterial ca parte componentă a proiectului. De asemenea, vor fi susținute cheltuielile cu achiziționarea de echipamente hardware, software, inclusiv costurile de instalare și montaj;
- Investiții orientate spre transferul activităților și transformarea clădirilor sau a altor instalații aflate în interiorul sau în apropierea așezărilor rurale, în scopul îmbunătățirii calității vieții sau al creșterii performanței de mediu a așezării respective;
- Sprijin pentru investiții în crearea, îmbunătățirea și extinderea tuturor tipurilor de infrastructuri la scara mică, inclusiv investiții în domeniul energiei din surse regenerabile și al economisirii energiei;
- Construcția, extinderea și/sau modernizarea rețelei de drumuri de interes local;
- Îmbunătățirea siguranței publice prin înființarea și/sau modernizarea rețelelor de iluminat public și sisteme de supraveghere.

Acțiuni neeligibile:

- Contribuția în natură;
- Costuri privind închirierea de mașini, utilaje, instalații și echipamente;
- Costuri operaționale inclusiv costuri de întreținere și chirie.

- Cheltuieli neeligibile generale conform prevederilor din Cap. 8.1 din PNDR

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Solicitantul trebuie să se angajeze să asigure întreținerea/mentenanța investiției pe o perioadă de minim 5 ani de la ultima plată;
- Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin unul din tipurile de sprijin prevăzute prin sub-măsură;
- Solicitantul trebuie să își desfășoare activitatea aferentă investiției finanțate în teritoriul GAL;
- Investiția trebuie să demonstreze necesitatea, oportunitatea și potențialul economic al acesteia;
- Investiția trebuie să fie în corelare cu orice strategie de dezvoltare națională/regională/județeană/locală aprobată, corespunzătoare domeniului de investiții;
- Investiția trebuie să respecte Planul Urbanistic General;

8. Criterii de selecție

1. Principiul prioritizării tipului de investiții în funcție de necesitățile locale.
2. Principiul gradului de acoperire a populației deservite.
3. Principiul creșterii gradului de cooperare în teritoriu prin proiecte realizate în parteneriat.
4. Principiul stimulării dezvoltării durabile prin măsuri de îmbunătățire a calității mediului înconjurător și de creștere a eficienței energetice.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Sprrijinul public nerambursabil minim al unui proiect este de 5.000 euro și nu va depăși 120.000 euro / proiect.

Intensitatea sprijinului public nerambursabil va fi de:

- 100% din totalul cheltuielilor eligibile pentru *proiectele de utilitate publică regeneratoare de venit* aplicate de *autoritățile publice locale* și *ONG-uri*;
- pentru operațiunile generatoare de venit - 90%;
- pentru operațiunile generatoare de venit cu utilitate publică - 100%;

~~- 80% din totalul cheltuielilor eligibile pentru *proiectele generatoare de venit* aplicate de *ONG-uri* și care vizează *infrastructura educațională (grădinițe)* și *socială (creșe și infrastructura de tip after-school)* și nu va depăși 100.000 euro.~~

Sprrijinul pentru proiectele generatoare de venit se va acorda conform R(UE) nr. 1407/2013 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis, iar valoarea totală a ajutoarelor de minimis primite pe perioada a 3 ani fiscali de către un beneficiar nu va depăși plafonul maxim al ajutorului public de 200.000 Euro/ beneficiar.

10. Indicatori de monitorizare

- Populația netă din mediul rural care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite.
- Numărul de comune sprijinite.